

národní
úložiště
šedé
literatury

Průvodce metodikou výuky angličtiny v mateřské škole I.

Watts, Stephen; Šoltys, Jiří; Nedvědová, Petra; Kadlecová, Věra; Suchlová, Šárka
2006

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-375609>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 09.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

1.16 Roční období a počasí *

Česky	Výslovnost	Anglicky
děšť	/reɪn/	rain
prší (používáme ve frázi „It's raining“ – proto zde uvádíme –ing tvar slovesa rain)	/'reɪnɪŋ/	raining
iglů	/'ɪɡluː/	igloo
jaro	/'sprɪŋ/	spring
léto	/'sʌmə/	summer
mrak	/'klaʊd/	cloud
podzim	/'ɔːtəm/	autumn
rozbředlý sníh	/'slʌʃ/	slush
slunce	/'sʌn/	sun
slunečno	/'sʌni/	sunny
sněhová koule	/'snəʊbɔːl/	snowball
sněhulák	/'snəʊmæn/	snowman
sněží (používáme ve frázi „It's snowing“ – proto zde uvádíme –ing tvar slovesa snow)	/'snəʊɪŋ/	snowing
sníh	/'snəʊ/	snow
zataženo	/'klaʊdi/	cloudy
zima	/'wɪntə/	winter

* Pozn.: Tabulka obsahuje i jiné slovní druhy, jelikož se vztahují k tématu.

2. Přídavná jména

2.1 Barvy

Česky	Výslovnost	Anglicky
bílá	/'waɪt/	white
černá	/'blæk/	black
červená	/'red/	red
fialová	/'pɜːpl/	purple
modrá	/'bluː/	blue
oranžová	/'ɒrɪndʒ/	orange
růžová	/'pɪŋk/	pink
zelená	/'ɡriːn/	green
žlutá	/'jeləʊ/	yellow

2.2 Ostatní přídavná jména

Česky	Výslovnost	Anglicky
čistý	/'kliːn/	clean
dobry	/'ɡʊd/	good
hlasitý, hlučný	/'laʊd/	loud
hlasitý, hlučný	/'nɔɪzɪ/	noisy
horký	/'hɒt/	hot
hubený	/'θɪn/	thin
chladný	/'kəʊld/	cold
krásný/ pohledný	/'bjʊːtɪfəl/ /'hænsəm/	beautiful/ handsome
krátký	/'ʃɔːt/	short
malý	/'lɪtl/ /smɔːl/	little/small
mladý	/'jʌŋ/	young
nový	/'njuː/	new
ošklivý	/'ʌɡli/	ugly
pomalý	/'sləʊ/	slow
rychlý	/'faːst/ kwɪk/	fast/ quick
smutný	/'sæd/	sad
starý	/'əʊld/	old
špinavý	/'dɜːti/	dirty
šťastný	/'hæpi/	happy
tichý	/'kwaɪət/	quiet
tlustý	/'fæt/	fat
velký	/'bɪɡ/	big
vysoký	/'tɔːl/	tall
zlý	/'bæd/	bad

3. Slovesa

3.1 Slovesa vyjadřující běžné denní činnosti		
Česky	Výslovnost	Anglicky
Jíst	/i:t/	eat
jíst snídani/ oběd/večeři	/i:t 'brekfəst/ lʌntʃ/ 'dɪnə/	eat breakfast/ lunch/ dinner
jít do kina	/gəʊ tu ðə 'sɪnəmə/	go to the cinema
jít do parku	/gəʊ tu ðə pɑ:k/	go to the park
jít do práce	/gəʊ tu wɜ:k/	go to work
jít do restaurace	/gəʊ tu ə 'restɒrənt/	go to a restaurant
jít do školy	/gəʊ tu sku:l/	go to school
jít domů	/gəʊ həʊm/	go home
jít na záchod	/gəʊ tu ðə 'tɔɪlət/	go to the toilet
jít nakupovat	/gəʊ 'ʃɒpɪŋ/	go shopping
koupat se	/teɪk/hæv ə bɑ:θ/	take/have a bath
obléknout/ svléknout si (části oblečení)	/pʊt ɒn/teɪk ɒf jɔ: 'i/	put on/take off your (item of clothing)
obléknout se	/get drest/	get dressed
pít/pítí	/drɪŋk/	drink
pít čaj (nápoj)	/drɪŋk sʌm ti:/ (/'beɪvərɪdʒ/)	drink some tea (beverage)
spát	/sli:p/	sleep
sprchovat se	/hæv ə 'ʃaʊə/	have a shower
učeš si vlasy	/kəʊm/brʌʃ jɔ: 'heə/	comb/brush your hair
umyj si ruce/ obličej	/wɒʃ jɔ: 'r hændz/feɪs/	wash your hands/face
vstávat	/weɪk ʌp/	wake up
vyčisti si zuby	/kli:n/brʌʃ jɔ: 'ti:θ/	clean/brush your teeth

3.2 Ostatní slovesa		
Česky	Výslovnost	Anglicky
běhat	/rʌn/	run
brečet	/kraɪ/	cry
dívat se na	/lʊk ət/	look at
dotýkat se	/tʌtʃ/	touch
drápat	/skræʃtʃ/	scratch
hýbat se	/mu:v/	move
jít pěšky	/wɔ:k/	walk
jít	/gəʊ/	go
klepat	/tæp/	tap
klouzat se	/slɑɪd/	slide
kopnout	/kɪk/	kick
křičet	/ʃaʊt/	shout
létat	/flaɪ/	fly
lézt	/krɔ:l/	crawl
lyže/lyžovat	/ski:/	ski

mluvit	/tʊ:k/	talk
mračit se	/fraʊn/	frown
otáčet se	/spɪn ɜraʊnd/	spin around
otočit se	/tɜ:n ɜraʊnd/	turn around
plácnout	/slæp/	slap
plavat	/swɪm/	swim
pohládit	/stroʊk/	stroke
poklepat	/pæt/	pat
poskakovat	/hɒp/	hop
poskakovat	/skip/	skip
protáhnout se	/stretʃ/	stretch
přestat	/stɒp/	stop
říci	/seɪ/	say
sedět	/,sɪt/	sit
sednout si	/,sɪt'daʊn/	sit down
skákat	/dʒʌmp/	jump
smát se	/laɪf/	laugh
stát	/'stænd/	stand
stoupnout si	/'stænd ʌp/	stand up
strkat	/ʃʌv/	shove
šeptat	/'wɪspə/	whisper
škrábat	/rʌb/	rub
štípat	/pɪntʃ/	pinch
tančit	/da:nts/	dance
tlačit	/pʊʃ/	push
tleskat	/klæp/	clap
třást se	/ʃeɪk/	shake
třepat	/'wɪɡəl/	wiggle
udeřit pěstí	/pʌntʃ/	punch
ukázat na	/pɔɪnt tu: /	point to
umýt	/wɒʃ/	wash
usmívat se	/smaɪl/	smile
válet se	/rɔʊl/	roll

4. Příslovce

Příslovce		
Česky	Výslovnost	Anglicky
dobře	/wel/	well
hlasitě	/laʊdli/	loudly
hlasitě	/'nɔɪzɪli/	noisily
nízko	/loʊ/	low
pomalou	/sləʊli/	slowly
rychle	/kwɪkli/	quickly
špatně	/bædli/	badly
tiše	/kwaɪətli/	quietly
vysoko	/haɪ/	high

5. Předložky

Předložky		
Česky	Výslovnost	Anglicky
dole	/daʊn/	down
mezi	/bɪ'twi:n/	between
na	/ɒn/	on
nahoru	/ʌp/	up
pod	/'ʌndə/	under
před	/ɪn frʌnt ɒv/	in front of
skrz	/θru:/	through
v	/ɪn/	in
vedle	/nekst tu/baɪ/	next to/by
za	/bɪ'haɪnd/	behind

6. Číslovky

Číslovky		
Česky	Výslovnost	Anglicky
jedna	/wʌn/	one
dva	/tu:/	two
tři	/θri:/	three
čtyři	/fɔ:ʔ/	four
pět	/faɪv/	five
šest	/sɪks/	six
sedm	/'sevn/	seven
osm	/eɪt/	eight
devět	/naɪn/	nine
deset	/ten/	ten

4. Balíček her a aktivit

4.1 Úvod k balíčku her a aktivit

V této části publikace naleznete značné množství praktických aktivit a her k procvičení vybraných struktur. Před výběrem byste měli zvážit jazykové struktury z použité gramatické úrovně (viz. Průvodce jazykovými strukturami) a zvolit cílový okruh slovní zásoby z Banky slovíček. Teprve poté jste připraveni vybrat si různé hry a aktivity, které vám pomůžou udělat výuku angličtiny zajímavou, zábavnou a různorodou.

Balíček her a aktivit se dělí na čtyři základní části, kde každá část má svůj vlastní účel. Doporučujeme použít nejméně jednu aktivitu z prvních tří částí pro prezentaci jazyka a aktivity z části čtyři pro zopakování a přezkoušení starších a známějších prvků řeči. Specifikaci čtyř základních částí uvádí následující výčet.

1) Prezentace nového jazyka

Jedním z nejvýznamnějších úkolů při výuce dětí je vytváření potřeby používat jazyk, kterou může učitel následně uspokojit. Pokud dítě nemá motivaci nebo zřejmý zájem získat požadovanou slovní zásobu či způsob řeči, pak stěží můžeme něco naučit a šance, že si dítě cokoliv zapamatuje, je mizivá. Tato část obsahuje některé nápady, jak lze jazyk prezentovat zábavným a pro děti motivujícím způsobem.

2) Drilování

Drilování jako slovo nezní v českém jazyce příliš povzbudivě. V odborné terminologii jde však o pojem označující klíčovou fázi každé lekce spojovanou s upevňováním nové látky a opakováním. Čím častěji dítě slyší a opakuje nějaké slovo, tím lépe se mu ukládá do paměti. Bezduché opakování založené na stále stejném přístupu je nudné a nezajímavé, nevede proto k žádoucím výsledkům. Tato část obsahuje některé nápady umožňující zábavné a různorodé opakování upevňovaných jazykových struktur a slovní zásoby.

3) Aktivity a hry založené na TPR (Total Physical Response), tj. pouze na tělesné reakci

Podstata TPR aktivit byla vysvětlena v části 2.1. Kontrola chápání cílové řeči u dětí je evidentně důležitá, ale vystavení dítěte tlaku k určitému výkonu může vést ke stresujícímu a nekonstruktivnímu prostředí ve třídě. Využití TPR aktivit umožní prověřit, zda žáci pochopili látku či instrukce, aniž by na děti byly kladeny jakékoliv nároky v souvislosti s aktivním užitím jazykových prostředků. Ačkoliv TPR aktivity jsou neverbální komunikační nástroje, jakákoli vokalizace cílové řeči by se měla podporovat a chválit. I pro TPR aktivity platí všechny uvedené principy. TPR hry musí být různorodé a zábavné, abychom dokázali přitáhnout pozornost dětí a vzbudit jejich zájem. Tato část obsahuje některé TPR hry a aktivity, které napomáhají tomu, aby procvičování bylo pro děti zábavou.

4) Hry pro všeobecné procvičování

Jakmile si děti oblíbí cílovou řeč, je velmi důležité dostatečné procvičení. Prostřednictvím her využívajících soutěživosti a synergického působení vrstevníků si děti procvičí a zopakují během krátké doby vše podstatné. Tato část obsahuje hry a nápady, jak podpořit vokalizaci a dále procvičovat a aktivizovat stávající slovní zásobu.

Ukázky aktivit ze všech částí jsou uvedeny na DVD. Jednotlivé aktivity jsou na DVD řazeny podle tohoto přístupu.

4.2 Balíček her a aktivit (Resource Pack)

4.2.1 Způsoby prezentace nového jazyka

Osvojování si a upevňování slovíček u dětí v předškolním věku značně podléhá věkovým zvláštnostem. Při vyvozování slovní zásoby je v tomto období zvláště důležité zapojit co nejvíce smyslů a důsledně vycházet ze zásady názornosti. Nejúčinnější je využití skutečných předmětů a názorných pomůcek. Dítě se nejlépe naučí slovíčko „apple“, když si na skutečné jablko sáhne, přivoní si k němu nebo ho ochutná. Je možné použít vybavení třídy, hraček či přinesených předmětů i vycházek. Pokud je názornost jen trochu možná, je třeba jí využít. V tomto věku je to jedna ze zásadních didaktických podmínek.

Vhodným pomocníkem jsou obrázkové karty (Flash Cards). Ukázková sada je přílohou této publikace. Každá obrázková karta má svoji kopii, mnoho her vyžaduje nebo usnadní dvě stejné karty. Práce s obrázkovými kartami vyúsťující v efektivní učení má svá pravidla, která hry této sekce důsledně respektují. Nemůžeme pouze např. ukázat obrázek a říci „This is a car.“

Každý učitel tvoří plán výuky samostatně a může potřebovat některá jiná základní slovíčka nebo rozšířit slovní zásobu s rychleji se učící skupinou dětí. Proto doporučujeme koupit dalších karet – naleznete je například v učebnicích *Teddy's Train A and B* od nakladatelství OUP; *My First English Adventure, Starter, Adventure 1 and Adventure 2* od nakladatelství Pearson Longman; *Cookie and Friends Starter, A and B* od nakladatelství OUP aj. – nebo jejich přípravu svépomocí, v tomto případě je vhodné karty zalaminovat. Nezbytnou součástí práce se slovní zásobou je procvičování a časté opakování osvojených slovíček.

Hry s využitím obrázkových karet

PARTIAL CARD

Kartičku s potřebným obrázkem držíme celou zakrytou a postupně ji odkrýváme (svrchu, zespoda, ze strany). Doplnujeme otázkou. „*What is it?*“

Můžeme společně s gesty a mimikou zároveň odpovídat. „*I don't know.*“

Kartu odkrýváme tak dlouho, dokud děti obrázek na kartě nepojmenují. Slovíčko zopakujeme.

FLASH CARD – FLASH

Další způsob, jak vzbudit u dětí zájem, nastiňuje následující činnost. Kartou dětem odkryjeme jen na pár vteřin, několikrát ukážeme a bleskově otočíme zpět a schováme. Vše jako v předešlé aktivitě doprovázíme otázkou.

„*What is it?*“

„*I don't know.*“

Kartu odkrýváme tak dlouho, dokud děti obrázek na kartě nepojmenují. Slovíčko zopakujeme.

MOVING FLASH CARD

Tentokrát ukazujeme dětem kartu v pohybu. Například dítě sedí a my mu pohybujeme kartou kolem hlavy tak, aby ji nemohlo vidět. Chvilí s ní kroužíme a schováme ji.

„*What is it?*“

„*I don't know.*“

Kartu ukazujeme tak dlouho, dokud děti obrázek na kartě nepojmenují. Slovíčko zopakujeme.

Využití skutečných předmětů/realia

Nejllepší způsob jak začít novou slovní zásobu je používat opravdové, skutečné věci. Učitel může názorně představit více než jen podstatná jména. V DVD ukázce je například používán nafukovací balónek k uvedení 2. stupně přídavných jmen – větší, menší. Vše záleží na fantazii učitele. Čím častěji dokážeme přidat prvek skutečného života do výuky, tím lépe.

Komentovaná volná nebo konstruktivní hra/constructive and narrated play

Volná, resp. konstruktivní hra dává dětem příležitost k spontánnímu poznávání. Během těchto her může učitel používat angličtinu a procvičovat nebo připravovat děti pro výuku nové slovní zásoby nebo jazykových struktur. Učitel může buď jen komentovat, co dítě kreslí, co staví, věci, s kterými si hraje, nebo se ptát, dát dítěti příležitost použít jazyk, který už zná, při tom, co ho opravdu baví. Na DVD můžeme vidět příklad – použití dětské kresby.

Příklad: Vyberte nějaké hračky pro skupinku dětí, např. krabici s barevnými kostkami. Zatímco si děti hrají s kostkami, doplňujte hru vhodným jazykem jako:

„Yes, that's blue, and this one is yellow.“

„Here you are (když dítěti podáváte kostku).“

„Ok, put the red block on your tower.“

„Wow, that's a big tower!“

„Oh no, it fell down!“

„Ooh, how many blocks do you have? 6! Wow, that's great!“

Atd.

4.2.2 Hry na procvičování slovní zásoby – Drilování

Najdeme si ve třídě místo, které budeme k této aktivitě pravidelně využívat. Svoláme všechny děti k sobě a sedneme si na zem do kruhu. V ruce máme připravené karty s obrázky tak, aby je děti neviděly. Postupně ukazujeme kartu za kartou a ptáme se „What is it?“ Odpověď procvičujeme tak, že ji říkáme současně s dětmi.

HIGH DRILL

Kartu s obrázkem zvedneme nad hlavu tak, aby na něj děti neviděly, a současně vysokým tónem hlasu procvičujeme odpověď. Např.: „It's a cat.“

LOW DRILL

Ruku snížíme k zemi a nejhlubším tónem hlasu procvičujeme odpověď.

QUIET DRILL

Názorným přiložením prstu ke rtům s použitím citoslovce „shhh“ dětem naznačíme, že budeme šeptat. Pak tichým hláskem procvičíme odpověď.

LOUD DRILL

Zvedneme ruce nad hlavu a zvýšeným hlasem zakřičíme odpověď.

TRIPPLE DRILL

Nejdříve procvičíme slovíčka na obrázcích. To proto, aby si děti ve skupině vyzkoušely odpověď na otázku „What is it?“ (např.: „It's a boy.“). Kartou s obrázkem držíme tak, aby děti obrázek neviděly. Věnujeme se postupně jednomu dítěti po druhém. Natáhneme ruku s kartou až před obličej dítěte a současně položíme otázku „What is it?“ Když dítě váhá s odpovědí, nebojíme se napovědět, povzbudit ho. Pak předstíráme, že se budeme ptát jiného dítěte s tím, že ukážeme kartou jiným směrem, pak se zase vrátíme k prvnímu dítěti. Můžeme opakovat i vícekrát s jedním dítětem. Výsledný efekt je ten, že dítě řekne odpověď rychle alespoň třikrát za sebou. Např.: „It's a girl, It's a girl, It's a girl.“ Děti to baví, je to vtipné a každé si to chce vyzkoušet.

GROUP DRILL

Vytvoříme skupinky dětí, kupříkladu podle pohlaví, barvy oblečení týmů (např. dinosauři vs. tygři) aj.

RHYTHMICAL DRILLING – rytmické procvičování.

Odpovědi „It's a boy“, „It's blue“ procvičujeme v rytmu, např. tleskáním, kýváním hlavy ze strany na stranu, skákáním v rytmu, boucháním do stolu.

MEXICAN WAVE DRILLING – procvičování ve stylu mexické vlny.

Můžeme sedět s dětmi na židlích seřazených v řadě nebo do kruhu, můžeme také sedět ve dřepu nebo sedět na zemi. Názorně ukážeme, že vstaneme při vyslovení odpovědi. Pak si sedneme a pobízíme dítě vedle sebe, ať udělá to samé. A tak postupně vstává a sedá si jedno dítě po druhém, až docílíme efektu mexické vlny.

SELECTION DRILL – procvičujeme s jedním dítětem, individuálně, nebo vybereme a proměňujeme skupinu (chlapců, dívek, děti které mají na sobě něco určité barvy (modrá, růžová), děti s dlouhými/krátkými vlasy atd...)

4.2.3 Hry bez aktivního užití jazyka - TPR aktivity

Celá tato série aktivit pracuje na principu nonverbální reakce dětí na anglické pokyny učitele. V anglicky psaných metodikách se tento způsob učení označuje jako Total Physical Response – TPR.

U všech anglických instrukcí je nezbytně nutné používat co nejvíce mimiky a gest doprovázejících všechny pokyny. Vytvoříte-li si ustálený systém gest a posunků, budou děti snáze chápat význam pokynů a pocit, že rozumí, je povzbudí pro další práci. Jednotlivé hry jsou zpracovány ve formě metodických karet přímo použitelných ve výuce.

RUN & CIRCLE/PLACE/FETCH

NÁZEV AKTIVITY: Závodů malířů (Run & Circle/Draw/Place/Fetch)

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- evaluace již naučených slovíček
- procvičování jednotného a množného čísla

POMŮCKY:

- fix + tabule (příp. arch papíru), příp. obrázky na kartičkách, hadr na mazání tabule

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- děti rozdělíme na skupiny (velikost skupin závisí na počtu dětí), stačí také jen 2 skupiny
- vyznačíme dětem místo, odkud budou startovat
- naproti skupinkám je tabule (nebo balící papír) (vzdálenost skupina – tabule určí učitel podle aktuálních možností)
- na tabuli jsou namalovány obrázky (nebo také můžeme přilepit obrázky na kartičkách)
- učitel dětem sdělí, který obrázek mají zakroužkovat (viz slovní zásoba)
- vždy první dítě ze skupiny (nebo děti učitel vybere – osloví jménem) má fix, vyběhne a zakroužkuje obrázek dle instrukcí, poté se vrátí, předá fix druhému dítěti a zařadí se na konec zástupu do své skupiny

OBMĚNA:

- děti musí obrázek nakreslit určitou barvou
- když je tabule plná obrázků, děti jdou blíže a počítají, kolik je na ní nakresleno jakých předmětů
- potom lze opět uspořádat závod družstev, tentokrát však děti mají v ruce hadr a mažou obrázky, které učitel určí

VARIANTY PRO STARŠÍ DĚTI:

Run & Draw

- děti rovnou nakreslí zadaný obrázek – např. kočku, pejska, ptáčka (ukážeme, že kreslíme jednoduše, nejde o to, jak dobře dítě kreslí)
- i když se obrázek nepovede, děti pochválíme

Run & Complete

- děti doplňují do předkreslených tvarů
- např. do předkreslených oválů (= obličejů dětí) doplňují děti usmívající se nebo smutná ústa – dle zadání: „happy“/„sad“, případně „He is happy.“/„She is sad.“
- děti mohou dokreslovat do domečků okna, dveře, postavám části oblečení apod.

Run & Place (předložky místa)

- princip rozdělení dětí je stejný jako u předchozích aktivit
- rozdíl je v tom, že děti mají obrázkové kartičky u sebe, ovšem pro zpestření můžeme použít hračku představující dané slovíčko (např. zvíře)
- učitel určí místo, kam mají děti obrázek umístit (na stůl, pod stůl, na židli, nebo – jsou-li z druhé strany opatřeny lepicí hmotou či izolepou, magnetem – na okno, zeď, na různá místa do předkresleného obrázku domu či zahrady na tabuli, apod...)
- tímto způsobem se vystřídají všechny děti
- při procvičování předložek děti neběhají, pro rychlost celá skupina dělá co učitel ukazuje (dej zvíře na hlavu, na ruku, na nohu – viz ukázka na DVD)

Run & Fetch

- nemusíme pracovat pouze s obrázkem, ale můžeme použít i drobné předměty denní potřeby ve třídě
- děti v této aktivitě předměty přinášejí ke skupině, za každé družstvo závodí jeden

OBMĚNA:

- pro malé děti, které nevydrží čekat, až se všichni vystřídají – celá skupina krouží kolem skupiny obrázků nebo předmětů na podlaze, všichni napodobují létání, plavání (viz ACTIONS), když učitel vykřikne dané slovíčko, snaží se co nejrychleji zvednout obrázek nebo předmět.

UČITEL	
Anglicky	Česky
Ready – steady – go!	Připravit – pozor – teď!
Three – two – one – go!	Tři – dva – jedna – teď!
Run and circle the cat (window).	Běž a zakroužkuj kočku (okno).
Please put the ball on your head.	Prosím, polož si míč na hlavu.
Please put the cat under (on) the table.	Prosím, polož kočku pod (na) stůl.
Please give me the dog (banana).	Prosím, dej mi pejska (banán).
You're the bananas/apples!	Vy jste banány/jablka!
You're the banana group!	Vy jste skupina banánů!
Draw a banana/an apple!	Nakreslete banán/jablko!
Draw a green apple.	Nakresli zelené jablko.
Erase a TV!	Vymažte televizi!
Is it really a TV?	Je to opravdu televize?
What is it?	Co je to?
How many pencils are there?	Kolik je tu tužek?

DĚTI	
Anglicky	Česky
Yes, it is!/No, it isn't.	Ano./Ne.
There are ... (4) pencils.	Jsou tu ... (4) tužky.
It's a house.	To je dům.

POZNÁMKY (Všímejte si):

- posilování naučeného funguje na bázi kynestetického učení

JPR TOUCH

NÁZEV AKTIVITY: Kdo bude první?

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- procvičování pasivní slovní zásoby
- kontrola porozumění významu slov

POMŮCKY:

- žádné

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- děti se volně pohybují po třídě, běží za svým cílem
- učitel řekne, jakého předmětu se děti mají dotknout a úkolem dětí je dotknout se daného předmětu (co nejrychleji)
- jednodušší a těžší varianta se liší obtížností povelu (viz slovní zásoba), začínáme u slovíček již zažitých, postupujeme k méně známým nebo je prokládáme mezi již známá.

SLOVNÍ ZÁSoba:

Anglicky	Česky
Touch the door!	Dotkněte se dveří!
Touch the door with your nose!	Dotkněte se dveří nosem!
Touch the door with your elbow!	Dotkněte se dveří loktem!

POZNÁMKY (Všímejte si):

- hra je velmi dobře použitelná i v případě malé slovní zásoby

JPR STATIONS - YES/NO

NÁZEV AKTIVITY: Ano – ne

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- procvičování pasivní slovní zásoby
- kontrola porozumění významu slov

POMŮCKY:

- 2 karty se zřetelnými symboly (červeně x, zeleně √), které značí ano/ne
- nebo několik obrázkových karet

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- děti sedí v půlkruhu v herně
- učitel dětem ukáže karty a vysvětlí jim, který znak znamená ano, který ne
- obě protikladné karty rozmístí ve velké vzdálenosti od sebe, stanou se z nich stanoviště ano/ne
- učitel klade celé skupině jednoduché otázky, jejichž možná odpověď může být ano/ne
- děti místo odpovědi přebíhají, postaví se vždy na stanoviště, které značí jejich správnou odpověď
- učitel děti motivuje otázkami, pomáhá mimikou a gestikulací
- místo ano/ne můžeme po třídě rozmístit obrázky s procvičovanými slovíčky, slovo řekneme a děti běží k dané kartě – můžeme dodat „Is it the king?“ děti odpoví „Yes/no.“

SLOVNÍ ZÁSoba:

Anglicky	Česky
Are you a girl?	Jsi holka?
Are you a boy?	Jsi kluk?
Do you have a sister?	Máš sestru?

POZNÁMKY (Všimněte si):

- hra vyžaduje znalost (alespoň pasivní) značného množství slov a elementární logiku anglické věty

TJR ACTIONS

NÁZEV AKTIVITY: Utíkej, plav, leť

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- procvičování sloves
- prožití významu slova – propojení hlava-svaly
- posilování pasivní slovní zásoby

POMŮCKY:

- žádné

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- učitel se s dětmi pohybuje v kruhu, stanoví způsob pohybu a hned ho výrazně předvádí – a děti s ním.
- po čase učitel určí některé z dětí, aby bylo učitelem a říkalo, co mají ostatní dělat nebo se děti střídají a pokaždé určuje někdo jiný

SLOVNÍ ZÁSoba:

Anglicky	Česky
Jump!	Skákej!
Swim!	Plavej!
Fly!	Létej!

(více druhů pohybu viz. Banka slovíček – sekce Slovesa)

NÁZEV AKTIVITY: Na zvířátka

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- procvičování naučených slovíček – pasivní slovní zásoby (zvířata, pohádkové postavy, zaměstnání, přídavná jména)
- kontrola porozumění významu slov

POMŮCKY:

- žádné

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- učitel nebo jím vybrané dítě říká ostatním, kterým zvířetem se mají stát
- děti hrají – napodobují zvíře (buď to dělají všichni, nebo úkol plní oslovené dítě)
- pro zpestření lze vyjádřit emoce (veselý pes, smutná kočka)

OBMĚNY:

- určíme „učitelem“ jedno dítě (postupně se v roli učitele vystřídají všechny děti). Ten, kdo je učitelem, dává ostatním povely a ti je plní
- v roli učitele řekne každé dítě jeden povel, ostatní děti ho plní. Po chvíli řekne: „Stop!“, děti se zastaví a dítě v roli učitele vybere dalšího kamaráda, který bude učitelem. Hra se opakuje
- učitelem se stane ten, kdo se v okamžiku, když řekne učitel „Stop!“, nachází na předem domluveném a vyznačeném místě

SLOVNÍ ZÁSOBA:

Anglicky	Česky
Be a cat!	Buď kočka!
Be an elephant!	Buď slon!
Be a dog!	Buď pes!
Be a happy/sad cat!	Buď veselá/smutná kočka!

NÁZEV AKTIVITY: Kdo bude rychlejší

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- procvičování a prohlubování pasivní slovní zásoby (počet, barvy a název předmětu)
- kontrola porozumění významu slov
- při použití frází (*She has a blue ball.*) procvičování nebo i rozšiřování pasivní slovní zásoby
- při použití otázky a odpovědi procvičování aktivního použití dané gramatické struktury. (*Do you have a blue ball? – Yes, I do. Does she have a yellow ball? – No, she doesn't*)

POMŮCKY:

- dostatečné množství (50 – 100) barevných míčků nebo kostek (žluté, modré, zelené, červené) – například lehké umělohmotné/molitanové + pytel
- nebo jakékoli jiné předměty

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- učitel vysype v herně všechny barevné míčky a děti na jeho povel házejí zpátky do pytle požadovaný počet v dané barvě
- podle pokročilosti dětí žádáme, aby přinesly danou barvu míčků, nebo jeden (dva/tři) míčky jedné barvy, později různý počet míčků dvou a více barev (jeden žlutý, jeden/dva červené)
- učitel má zpočátku pro ilustraci daný počet a barvu míčků v ruce

OBMĚNA:

- lze obměňovat s libovolnými předměty, dalšími barvami i vyššími počty
- kombinace různých předmětů a specifikace barev je obtížnější variantou
- nejprve dává povely učitel, později určí „učitelem“ jedno dítě (postupně se v roli učitele vystřídají všechny děti)
- nakonec zbylé míčky děti sbírají libovolně a při vhazování říkají počet a barvu míčků (úklid)

SLOVNÍ ZÁSoba:

Anglicky	Česky
Please give me the blue balls!	Prosím, dejte mi modré míčky!
Please give me the green blocks!	Prosím, dejte mi zelené kostky!
Please give me one blue and two yellow balls!	Prosím, dejte mi jeden modrý a dva žluté míčky!
Please give me two blue blocks and one green ball!	Prosím, dejte mi dvě modré kostky a jeden zelený míček!

POZNÁMKY (Všímejte si):

- zábavnější se tato činnost stane při použití lehkých předmětů – např. míčků. Na odpočítání „Three, two, one, now!“ je pěkné rozhodit na počátku míčky z pytle přes čekající děti

TRUTH GAME

NÁZEV AKTIVITY: Na lháře

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- evaluace již naučených slovíček
- kontrola porozumění dané slovní zásobě
- procvičování postřehu

POMŮCKY:

- kartičky s obrázky

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- princip hry je podobný jako u aktivity „*Yes/No stations*“
- sedíme v kroužku na zemi, u stolků apod.
- učitel ukáže dětem kartičku s obrázkem, která byla v předchozí části lekce dětem již představena a kterou většina dětí pozná
- učitel se ptá dětí „*Is it a ___ (podstatné jméno, které se buď shoduje, nebo neshoduje s obrázkem na kartičce)?*“ nebo bude říkat „*It's a ___ (podstatné jméno, které se buď shoduje, nebo neshoduje s obrázkem na kartičce).*“ a vyzývá je k tomu, aby si stouply v okamžiku, kdy odpověď je správná/ano, nebo aby zůstaly sedět v případě špatné odpovědi/ne

OBMĚNA:

- stejně jako u předchozí aktivity můžeme s trochu staršími dětmi do hry přidat další motivující prvek, a to „životy“
- např.: Pokaždé, když se dítě splete, ztratí jeden život, v okamžiku kdy přijde o všechny životy, vypadává ze hry až do dalšího kola
- i zde platí, že je potřeba včas děti upozornit na chyby, ale tak, aby se děti necítily odstrčeny za neúspěch

SLOVNÍ ZÁSoba:

Anglicky	Česky
Is it a cat?	Je to kočka?
It's a tree.	To je strom.

SIMON SAYS
NÁZEV AKTIVITY: Šimon říká

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- procvičování naučených slovíček
- rozvoj postřehu, schopnosti soustředit se

POMŮCKY:

- žádné

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- děti sedí v kroužku na koberci v herně
- všichni musí dobře vidět na učitele
- děti mají předvést pohyb podle instrukcí učitele, ale pouze tehdy, uvede-li větu slovy „Simon says“
- učitel nejprve předvádí pohyby nebo činnosti jen tehdy, když je mají předvádět i děti
- později učitel děti mate tím, že předvádí danou činnost, i když nezazněla úvodní věta „Simon says“
- kdo se splete a předvádí činnost, když nezazněla úvodní věta „Simon says“, vypadává ze hry

OBMĚNA:

- Místo jména Simon můžeme použít např. „Please“. Princip hry zůstává stejný.

SLOVNÍ ZÁSoba:

Anglicky	Česky
Simon says: „Touch your head!“	Šimon říká: „Dotkni se hlavy!“
Simon says: „Jump!“	Šimon říká: „Skákej!“

POZNÁMKY (Všimněte si):

- hra je vhodná k procvičování sloves a částí těla

4.2.4 Hry pro praktické využití jazyka – General Practice Games

FLASH CAR HUNT

NÁZEV AKTIVITY: Hon za obrázky

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- rozvoj smyslového vnímání
- rozvoj pozornosti a koncentrace zaměřené na 1 předmět

POMŮCKY:

- karty se známými obrázky

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- děti sedí v kruhu v herně
- učitel názorně předvede zakrytí očí dlaněmi a vyzve děti, aby udělaly totéž
- děti mají zakryté oči, učitel schová kartu s obrázkem
- učitel vyzve „Open your eyes“ a ptá se – „Where’s the (door/cat/monster....)?“
- děti se vydávají na lov
- dítě, které kartu najde, ji předá učiteli a schovává v dalším kole jinou kartu

OBMĚNA:

- hra může být zařazena na zopakování slovní zásoby jedince
- karty mohou být vyměněny za jiné objekty (hračky)

SLOVNÍ ZÁSoba:

Anglicky	Česky
Close your eyes.	Zavři oči.
Open your eyes.	Otevři oči.
Where’s the cat?	Kde je kočka?
I don’t know.	Nevím.
Well done.	Velmi dobře.
Thank you.	Děkuji.
Here you are.	Tady máš.
You’re the teacher.	Ted’ jsi učitel ty.

FEELY BAG

NÁZEV AKTIVITY: Kouzelný pytel

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- procvičit již známá slovíčka
- rozvoj smyslového vnímání
- prožití významu slova s možností dotknout se věci – propojení hlava-svaly

POMŮCKY :

- pytel z neprůhledného materiálu, hračky, předměty, které děti umí pojmenovat

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- děti sedí v půlkruhu v herně
- učitel vyvolá jménem jedno dítě, ke kterému přiblíží neprůhledný pytel, a nechá ho jednu hračku vyndat
- dítě se snaží identifikovat, který předmět má v ruce
- pokud ho pozná, pojmenuje ho

OBMĚNA:

- jestliže dítě nemůže předmět poznat, učitel ho může napovídajícími otázkami dovést k cíli

SLOVNÍ ZÁSoba:

<i>Anglicky</i>	<i>Česky</i>
What is it?	Co to je?
It's a ball.	Je to balón.
Is it a pear?	Je to hruška?
It's a pear.	Je to hruška.

POZNÁMKY (Všimněte si):

- dbáme na fair-play – dítě by nemělo vidět, co má v ruce

CHARADES
NÁZEV AKTIVITY: Hádanky
VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- evaluace známých slovíček
- posilování a upevňování pasivní i aktivní slovní zásoby pomocí emotivních prožitků, konkrétního využití

POMŮCKY :

- karty se známými obrázky

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- děti sedí na židličkách v půlkruhu v herně
- učitel vybere jedno dítě, které se postaví tak, aby na něj ostatní děti na židlích viděly
- učitel dítěti ukáže kartu s obrázkem a pošeptá mu nápovědu (buď kráva!)
- vybrané dítě znázorňuje předmět, který si vylosovalo, a ostatní děti poznávají
- kdo uhodne správné řešení, vymění si roli s hercem

SLOVNÍ ZÁSoba:

<i>Anglicky</i>	<i>Česky</i>
Be the cow.	Buď krávou.
What is it?	Co to je?
Is it a cow?	Je to kráva?
Yes, it is.	Ano, je.
No, it isn't.	Ne, není.

NÁZEV AKTIVITY: Na sochy

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- procvičení rychlých reakcí na smluvený signál
- rozvoj hrubé motoriky a spojení mozek-svaly

POMŮCKY:

- přehrávač, CD

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- děti jsou volně rozptýlené v prostoru herny
- učitel řekne jakým způsobem se děti mají pohybovat
- učitel zapne hudbu
- když učitel hudbu zastaví, všechny děti se musí zastavit a zůstat v poloze, ve které se právě nacházejí, aniž by se pohnuly
- po první hře učitel vybere sochu, která se mu nejvíce líbila nebo toho, kdo vydržel nepohnout se ten v dalším kole zapne přehrávač, zadává způsob pohybu a vybírá další sochu, která se mu nejvíce líbí

OBMĚNA:

- hru lze hrát na vypadávání – kdo se pohne, posadí se stranou

SLOVNÍ ZÁSoba:

<i>Anglicky</i>	<i>Česky</i>
Run!	Utíkejte!
Walk!	Jděte!
Fly like a plane!	Leťte jako letadlo!
Jump!	Skákejte!
Be a monster!	Staňte se dinosaury!
You're the teacher!	Ty jsi učitel!

POZNÁMKY (Všímejte si):

- hra je vhodnější pro předškolní děti (pokročilé) kvůli mnoha jazykovým i motorickým úkolům

NÁZEV AKTIVITY: Kimova hra

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- použití známých slovíček
- upevnění známých slovíček zpravidla významným emotivním prožitkem při soutěži

POMŮCKY:

- karty (5ks)

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- děti sedí ve dvou malých hloučcích tak, aby všechny viděly na obrázky
- děti jednotlivá slovíčka zopakují a po dokonalém zopakování a ujištění, že je děti znají, učitel kartu otočí
- první skupina začne hádat, co bylo na obrázku, na který učitel ukáže
- skupina se snaží domluvit, nebo učitel vyvolá jednoho žáka, který kartu pojmenuje
- pokud je odpověď správná, družstvo získává kartu na svou stranu a pokračuje dál ve hře
- pokud je odpověď chybná, druhé družstvo má možnost hádat

SLOVNÍ ZÁSoba:

Anglicky	Česky
What is it?	Co to je?
It's a car.	Je to auto.
Yes, it is.	Ano, je.
No, it isn't.	Ne, není.
Turn over!	Otoč!

POZNÁMKY (Všímejte si):

- je nutné, aby učitel zvolil optimální obtížnost, aby hra plnila též funkci soutěže

PELMANISM (PEXESO)

NÁZEV AKTIVITY: Pexeso

VZDĚLÁVACÍ CÍL (smysl):

- rozvoj krátkodobé a dlouhodobé paměti
- procvičování již naučených slov a paměti

POMŮCKY :

- karty, které tvoří dvojice, (podle počtu dětí)

POPIS AKTIVITY, ORGANIZACE A POSTUP:

- děti sedí kolem stolu nebo na zemi v kruhu
- učitel s dětmi zopakuje slovní zásobu, která je v pexesu využita
- učitel spolu s dětmi karty zamíchají a obrázkem dolů poskládají na plochu
- postupně děti otáčejí vždy dvě karty, shodné dvojice si ponechají, jednotlivé obrázky vracejí otočením na rub zpět do hry

OBMĚNA:

- hra na krále dvojic (kdo má nejvíce dvojic?)

SLOVNÍ ZÁSoba:

Anglicky	Česky
Is it this/that one?	Je to ono?
Is this/that one the chair?	Je tohle židle?
Where's the chair?	Kde je židle?
Very good.	Velmi dobře.

Existuje mnoho překrásných, nápaditých a zajímavých knížek s příběhy, mnoho básniček, písniček a popěvek, které se dají při výuce anglického jazyka využít mnoha způsoby. Děti milují písničky, budou s vámi zpívat a zamilují si rytmizované popěvky nebo rýmy. Při čtení knížek, samozřejmě obrázkových, nejlépe leporela, stejně jako v mateřském jazyce využívejte vrozené dětské schopnosti vcítit se do postav a s využitím dětské bujné fantazie můžete děj i jazyk přenést do skutečného života. Pokud se Vám to povede a děti si hraní budou užívat, máte zajištěno, že si budou chtít zahrát znovu a znovu. Z každého dalšího hraní si odnesou něco nového a prohloubí si úroveň porozumění.

5. Úvod k audiovizuálnímu materiálu (DVD)

Příložené DVD plní dvojí funkci. Za prvé, audiovizuálně představuje konkrétní hry a aktivity obsažené v části *Balíček her a aktivit*. Učitel tak získá názornou představu o průběhu didaktických aktivit v praxi. Za druhé, DVD obsahuje zvukovou nahrávku česko-anglické verze *Banky slovíček* pořízenou rodilým mluvčím, takže si učitel může velmi snadno ověřit správnou výslovnost jednotlivých slov.

Jednotlivé hry a aktivity jsou na DVD uspořádány stejně jako v příslušné části publikace. Stejně jako ve zmíněném balíčku, první část obsahuje ukázky zaměřené na vzbuzení zájmu o cílovou aktivní slovní zásobu a vytvoření motivujícího prostředí. Vzápětí následuje procvičování, při kterém se děti učí vyslovovat nová slova a mnohokrát je opakují. Proto tuto část nazýváme drilováním – opakování však provádíme zábavnou formou. Poslední dvě části nabízejí nápady a činnosti, které můžete použít k procvičení jazyka, nejprve prostřednictvím her bez použití jazyka na principu TPR a potom obecnou formou, která umožňuje dětem opakovat a aktivně použít cílovou aktivní slovní zásobu v reálných situacích. Při většině her a aktivit jsou nepostradatelným pomocníkem učitele doplňkové didaktické materiály a pomůcky jako například obrázkové karty.* Ukázky byly pořízeny ve třídě s malým počtem dětí (z důvodů jednoduššího a efektivnějšího filmového záznamu). Všechny aktivity se však osvědčily a fungují i ve třídách s větším počtem dětí.

Na filmovém záznamu se objevují tři skupiny dětí. Jednu skupinu tvoří čtyřleté děti, které s angličtinou právě začaly a měly za sebou pouze několik lekcí. Další dvě skupiny se liší věkem, ale angličtinu se učily v době natáčení obě skupiny přibližně 4 měsíce. Skupina dětí čtyřletých až pětiletých docházela do školky třikrát týdně a skupina dětí šestiletých dvakrát týdně.

* V ukázkách na DVD byly použity tyto doplňkové materiály z učebnic *Teddy's Train* a *Cookie and Friends* od nakladatelství Oxford University Press.

Závěr

Metodika jazykového vzdělávání předškolních dětí byla donedávna opomíjená a bez koncepčních materiálů. Předškolní děti mají přitom neopakovatelnou příležitost k budování dalšího řečového centra. Z těchto důvodů vznikla tato publikace. Věříme, že vás bude při práci s dětmi inspirovat a že se k ní budete vracet jako ke zdroji cenných her, aktivit a poznatků. Tohoto průvodce nelze v praxi využívat bez vašeho nadšení a aktivního přístupu k práci. Pokud vám však tento osobní přístup nechybí, uvidíte, jak málo stačí k motivaci dětí, k jejich obdivuhodným pokrokům při osvojování si cizí řeči a k tomu, aby pro ně i pro vás byla výuka zábavou a přirozenou radostí z objevování nového.

Uvítáme všechny připomínky, otázky a nápady, které vás při čtení nebo uplatňování metodiky v praxi napadnou. Výměnu těchto informací mezi učiteli a odbornou veřejností bude zprostředkovávat Liberecká jazyková školka, o.p.s. společně s britskou společností Wattsenglish Ltd. Obě společnosti se zaměřují na jazykové vzdělávání dětí a školení učitelů v oblasti didaktiky. Tyto společnosti budují společný vzdělávací portál (www.wattsenglish.com), na kterém lze čerpat další hry, aktivity a inspiraci pro vzdělávání dětí. Obě organizace nabízejí rovněž kurzy i workshopy, které jsou zaměřeny na tuto metodiku a její další rozvíjení. Kontaktní adresa je: Liberecká jazyková školka, o.p.s., Jabloňová 445, 460 01 Liberec 12, e-mail: info@wattsenglish.com, tel: +420 485 107 864.

Poznámky:

Poznámky:

Vydal: Výzkumný ústav pedagogický v Praze
Náklad: 1000 ks
Sazba a tisk: Tiskárna Ofset Valeš, s. r. o. Liberec
Rok vydání: 2006
ISBN: 80-87000-06-4

© Výzkumný ústav pedagogický v Praze

Výzkumný ústav pedagogický
v Praze